

Otázka: Finanční řízení podniku

Předmět: Ekonomie, Management, Finance

Přidal(a): Tereza

Dva pohledy na finanční řízení:

- řízení nákladů, výnosů a zisku - plánování, průběžné ovlivňování, kontrola dosažených výsledků
- řízení finančních zdrojů (platební schopnost, likvidita, insolvenční)

likvidita = schopnost podniku splácet své závazky, a přeměňovat majetek na peněžní prostředky, okamžitá schopnost

platební schopnost = schopnost podniku splácet své závazky v delším časovém období

insolvenční = platební neschopnost

- plánování potřeby finančních zdrojů a možností, kde je získat, operativní řízení a kontrola

Nástroje finančního řízení

- Normy: stanoví potřebu výrobních faktorů
- Kalkulace: způsob stanovení nákladů a ceny
- Rozpočty: úkoly podniku ve finanční oblasti

- pro celý podnik

- pro menší jednotky (např. hospodářská střediska)

Hospodářské středisko = část podniku zodpovědná za určitou činnost

- samostatně sleduje své náklady, výnosy a HV

- například středisko výroba, správa, zásobování...

Náklady

= spotřeba práce a prostředků v peněžním vyjádření

- musí věcně a časově souviset s daným účetním obdobím

Výdaje

= skutečný úbytek hospodářských prostředků v peněžním vyjádření

Členění nákladů

a) Podle druhů = názvy jednotlivých účtů v 5. účtové třídě

b) Podle výsledku hospodaření

- Provozní 50 – 55
- Finanční 56 – 57

c) Z hlediska zákona o dani z příjmu

- Daňově uznané (§24) – jde o náklady vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů např. 538, 512
- Daňově neuznané (§25) – jsou to výdaje, které podnikatel má, ale nesouvisí s předmětem činnosti jeho firmy např. 513 v plné výši, 543 -v plné výši daňově neuznatelná, veřejné organizaci ve výši 10% můžu odečíst, 541 do rozdílu mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou, 562

d) Podle kalkulace

- Přímé = dají se přesně spočítat
- Režijní (nepřímé) = nemůžeme přesně stanovit náklady na jednici (spotřeba energie..)

e) V závislosti na objemu výroby

- Fixní (stálé) – se změnou objemu výroby se nemění, pokud se mění – skokem (nájemné, odpisy)
- Variabilní (proměnlivé) – se změnou objemu výroby se mění:
 1. Proporciální = přímo úměrně, vývoj znázorňujeme přímkou
 2. Progresivní = se změnou objemu výroby rostou rychleji (mzda přesčas)
 3. Degresivní = se změnou objemu výroby rostou pomaleji (náklady na dopravu)

Cesty snižování nákladů:

- Modernizací výroby
- Výběr lepšího dodavatele
- Recyklované materiály, zavádění bezodpadové technologie
- Plné využití pracovní doby
- Lepší stříhy látek
- Změna výrobních postupů

Kalkulační členění nákladů

- náklady se člení podle způsobu, jak přiřazujeme náklady k výkonům

- Přímé náklady – lze přiřadit přímo na výrobek (spotřeba zákl. materiálu, mzdy..)
- Nepřímé (režijní) náklady – společné náklady spojené se zajištěním výroby více druhů výrobků, na jednotlivé výrobky s musí uměle rozdělit (odpisy, nájemné..)

Kalkulace = vyčíslení nákladů na kalkulační jednici (kus, měrné jednotky, celý obchodní případ)

Kalkulační jednice = náklady (cena), která se vytváří na danou položku, 1 kus, karton, pár bot, jedno balení, apod...

Kalkulace podle předmětu

1. Nákupní
2. Prodejní
3. Výrobní = předběžné stanovení nebo následné zjištění nákladů nebo ceny na

kalkulační jednici

- Předběžná – před zahájením výroby, představa o budoucí výši nákladů
- Výsledná – skutečné náklady na výrobu, údaje zjišťujeme z účetnictví

Kalkulační vzorec

1. Přímý materiál

- Dá se přesně spočítat (norma spotřeby materiálu)

2. Přímé mzdy

- Mzdy těch, co se přímo podílí na výrobě tohoto výrobku
- Počítá se pomocí výkonových norem času

3. Ostatní přímé náklady

- SP a ZP zaměstnavatele, náklady na záběh nové výroby

4. Výrobní režie

- Spotřeba energie, telefonní poplatky, nájem, odpisy, opravy
- Režijní náklady spojené s výrobou

Vlastní náklady výroby

5. Zásobovací režie

- Náklady spojené se zásobováním

- Mzdy skladníků, přeprava

6. Správní režie

- Spojené s řízením podniku
- Mzda ředitele, účetních, administrativní náklady

Vlastní náklady výkonu

7. Odbytové náklady

- Spojené s prodejem hotových výrobků, obaly, marketing

Úplné vlastní náklady výkonu

8. Zisk

Prodejní cena bez daně

9. DPH

Prodejní cena s daní

!!!!!!Jednotlivé položky kalkulace se matematicky zaokrouhlují na haléře a až na konci se zaokrouhlí na Kč!!!!

Kalkulační metody

=způsob stanovení nákladů na kalkulační jednici

1. Přímé náklady

- na základě TH norem

- sečteme všechny náklady

2. Nepřímé náklady

- nejdříve jejich celková výše v rozpočtu nákladů, potom pomocí různých metod rozpočítání na kalkulační jednici

• Kalkulace přímým dělením

- Lze použít pouze v případě, že se vyrábí jeden druh výrobku

- Celková výše režijních nákladů se vydělí počtem výrobků

RN (režijní náklady) = [Kč/kalkulační jednice]

- Kalkulace dělením s poměrovými čísly

- Lze použít při výrobě několika málo druhů stejnorodých výrobků, které se liší pouze velikostí, hmotností, pracností nebo jakostí.

- Kalkulace přírážková

- Používá se při výrobě několika různorodých výrobků. Zjišťujeme zde poměr mezi celkovou částkou rozpočtovaných režijních nákladů a zvolenou rozvrhovou základnou.

- Režijní přírážka (peněžní rozvrhová základna)

$$RP \text{ (režijní přírážka)} = \quad [\%]$$

- Režijní sazba (naturální rozvrhová základna)

$$ZS = \quad [Kč/zvolená rozvrhová základna]$$

Výnosy

= výkony podniku vyjádřené v peněžních jednotkách

- nejdůležitější součástí výnosů jsou tržby

Příjem = skutečný přírůstek peněžních prostředků

Výnos - vyjádřen v penězích, ale neznamena to, že jej musíme dostat

Členění výnosů

1. podle zjištění VH (účetní)

- provozní - výnosy získané provozně-hospodářskými činnostmi podniku, tedy prodejem výrobků a služeb
- finanční - výnosy získané z finančních operací, např. tržby z prodeje cenných papírů, kurzové zisky měn
- mimořádné - výnosy vzniklé z neočekávaných událostí, např. náhrada od pojišťovny, skupina 68

2. podle výkonu

- smyslem je přiřadit výnosy k předaným výrobkům, provedeným pracím a službám

- externí - vztahy k jiným podnikům
- interní - v rámci podniku (jinému hospodářskému středisku)

Výsledek hospodaření

- zjišťuje se na konci hospodářského nebo kalendářního roku porovnáním nákladů a výnosů

Účetní závěrka

- 3 druhy: řádná, mimořádná, mezitimní - neuzavírají se úč. knihy

- skládá se z výkazů:

- rozvaha - majetková a finanční situace v podnik, stavový výkaz

- AKTIVA: zásoby, pohledávky, krátkodobý fin. majetek

- PASIVA: vlastní a cizí

- účet zisků a ztrát - jak probíhají náklady a výnosy
- přílohy - komentář, podpisové vzory...

Rozdělování zisku

- Rezervní fond
- Úhrada ztráty z minulých let
- Ostatní fondy
- Nerozdělený zisk
- Podíl na zisku

Úhrada ztráty

- Nerozdělený zisk
- Fondy
- Převod ztráty do následujících let
- Úhrada od společníků

Výkaz CASH-FLOW

- jak na tom jsme z pohledu likvidity
- tok peněz -> opravdový pohyb peněz v podniku
- stav peněz na začátku roku, peněžní příjmy a výdaje za rok a vyjde nám stav peněz na konci roku

Rozpočet

- souvisí s plánováním čehokoliv v podniku

Příklad druhů rozpočtů:

- podnikový -> za celý podnik -> zakladatelský rozpočet při založení podniku (kolik budeme potřebovat finančních prostředků, potřeby majetku)
- střediskový
- rozpočet zakázek

Zakladatelský rozpočet

- před zahájením podnikání se sestaví podnikatelský záměr(kde budu podnikat, v čem, z čeho budeme financovat) jeho součástí je i zakladatelský rozpočet, který potřebujeme například pro banku, pokud budeme žádat o úvěr, musí být reálný, aby nám banka peníze půjčila

- skládá se:

- rozpočet předpokládaných nákladů a výnosů

- rozpočet potřeby majetku a jeho krytí

Financování podniku

Zdroje financování

- Vlastní zdroje - vložené zakladateli, vzniklé v průběhu činnosti (zisk, odpisy)
- Cizí zdroje - je v podstatě dluh, který budeme muset v kratším či delším období splatit a ze kterého často platíme úrok, např. úvěry

Vlivy na velikost kapitálu:

- Typ činnosti
- Právní forma (a. s. x r. o.)
- Strojové vybavení
- Počet zaměstnanců

Vlastní zdroje

1. ZK

- Peněžní
- Majetek - věcný (auta, stroje..)

2. Zisk

- až po zdanění je pro podnik
- nákup majetku

- zvýšení rezerv
- úhrada ztráty z minulých let
- přiděly do fondů
- odměny zaměstnancům

3. Odpisy

- opotřebení DM v penězích

Cizí zdroje

1. Krátkodobé (do 1 roku)

- Závazky vůči dodavatelům
- Závazky vůči zaměstnancům
- Závazky vůči státu
- Krátkodobé úvěry (kontokorent v bance, skonto u dodavatelů)

skonto = dodavatel nám nabídne slevu ze zboží, jestliže ho splatíme dříve než je splatnost faktury

- Zálohy od odběratelů

2. Dlouhodobé

- Dlouhodobé bankovní úvěry
- Finanční leasing
- Ostatní zdroje (obligace, dotace..)

Výhody cizích zdrojů

- Můžeme využít, jestliže nemáme vlastní zdroje
- Může být levnější než vlastní
- Úroky z úvěrů jsou nákladem, a tím snižují daň z příjmů

Nevýhody cizích zdrojů

- Cizí kapitál zvyšuje zadluženost, snižuje finanční stabilitu
- Příliš vysoký podíl cizího kapitálu omezuje jednání managementu

Související pojmy:

Solventnost nebo-li platební schopnost - schopnost platit svoje závazky

Obětovaná příležitost - musíme provést rozhodnutí, kdy nějaký předmět obětujeme a dáme přednost jinému k uspokojení naší potřeby

Utopené náklady - náklady, které jsme vynaložili, ale nepřinesli očekávaný zisk např. zboží se přestalo prodávat, jak jsme si představovali

Bod zvratu - tím rozumíme okamžik, množství prodaných výrobků zboží nebo poskytnutých služeb, které nám začínají vytvářet zisk potom, co pokryli náklady